

EESPÄIN!

1/2021

EI HKL:N YHTIÖITTÄMISELLE S.4.

MIKSI HELSINKI LEIKKAA AINA? S.5.

ILMASTOHÄTÄTILA S.3.

PELASTETAAN LÄHIMETSÄT S.3.

ASUNNOTTOMIEN YÖ S.6.

VAIHTOEHTOJA HÄVITTÄJILLE S.2.

[pääkirjoitus]

Palvelujen tarvisijoille ja tekijöille

Julkiset sosiaali-, terveys- ja opetusalan palvelut ovat kaikilla mittareilla yhteiskuntaamme kannatteleva voima, joiden ulkopuolella Suomessa ei elä rikaskaan. Ne ovat pohja suomalaisen yhteiskunnan tasavertaisuudelle, hyvinvoinnille ja sivistykselle.

Julkisilla palveluilla työskentelevät ihmiset ovat vastuussa paljosta, mutta liian usein vailla riittävää korvausta. Työ on raskasta, työntekijäpula tietyillä aloilla huutava, ja korvaus silti niin ja näin. Palkkukäsen ja muiden työehtojen parantamisessa maan hallituksella on iso vastuu. Se voi muun muassa kuntien rahoitusta koskevilla ratkaisuilla joko edistää tai estää sitä.

Sote-uudistusten tärkeinä tavoitteina on kaventaa terveys- ja hyvinvointieroja, parantaa palveluiden yhdenvertaisuutta ja saatavuutta ja (niinpä niin): hillitä kustannusten kasvua. Sekä palveluiden saajat että työntekijät ovat valittavan hyvin jo oppineet, että tuo viimeinen tavoite nousee herkästi ylitse muiden. Palveluiden parantaminen tarkoittaa usein tehostusta ja uudistusta, jonka taustalla on ennemminkin taloudellinen säästö kuin palvelujen tarvisijalle saakka näkyvä parannus.

Helsinki sai sote-uudistuksessa erillisratkaisun, jolla kaupunki on edelleen vastuussa sote-palvelujen järjestämisestä. Valtion menokuri koskee kuitenkin jatkossa tiukasti myös Helsinkiä. Se uhkaa leikata osan helsinkiläisten tarvitsemien sote-palvelujen rahoituksesta. Sote-uudistukset uhkaavat myös rikkoa toimivaa hyvää. Esimerkiksi tulevia hyvinvointialueita laajemmin nykyään toimivien kuntayhtymien järjestämät erittäin vaativat ja harvojen tarvitsemat kehitysvammaiset palvelut uhkaavat sirpaloitua pienempiin alueisiin, jolloin riittävän asiantuntemuksen takaaminen on epävarmaa. Sosiaalipalveluiden ja monien ennaltaehkäisevien palveluiden pelätään jäävän kiireellisempien terveyspalveluiden jalkoihin. Kun esimerkiksi koulupsykologipalvelut uhkaavat siirtyä pois koulusta ja oppilaiden arjesta, osaksi hyvinvointialuekokonaisuutta, on pelkona, että kiireinen psykologitarve menee aina kiireettömämmän edelle.

Nyt on aika vaikuttaa siihen, että uudet tavat tehdä päätöksiä ja järjestää palveluita todella lisäävät yhdenvertaisuutta ja varmistavat parempaa, palvelujen käyttäjille ja työntekijöille. Ihmisille, ei vain numeroina.

Todellinen parannus olisi esimerkiksi työpäivän lyhentäminen näillä raskailla ja vaativilla sosiaali- ja terveystoimen aloilla. Tällä hetkellä suuri osa hoitotyötä tekevistä tekee normaalia pidempää työaika, jotta pystyy itsensä palkallaan elättämään. Ylitöistä väsyneen hoitajan tekemä työ ei ole parasta mahdollista, eikä se ole hoitajan vika. Jaksavammat työntekijät näkyvät parannuksena asiakkaille ja potilaille, ja kohtuullisempi työaika houkuttelee myös uusia työntekijöitä.

EMMI TUOMI
Päätoimittaja

Hallituksen budjettiriihen edessä vaadittiin syyskuussa hävittäjien sijasta ilmastotekoa.

Sanna Marinin hallitus ajautui kriisiin partaalle kulttuurin ja tieteen avustusten kymmenien miljoonien leikkauksista. Sen sijaan Suomen historian suurimmasta asehankinnasta ei hallituksessa kukaan halua tai uskalla keskustella.

Hiljaisesti on sivuutettu myös kansanedustaja **Kimmo Kiljusen** (sdp) toimittama *Raportti uusien hävittäjien hankinnasta* (Into), jossa 30 asiantuntijaa selvittää vaihtoehtoja, jotka kenraaleiden vetämässä ja asevoimien lobbauksessa HX-hankkeessa on sivuutettu.

Kirjassa monet korkeissa viroissa toimineet evp-upseerit arvioivat 2000-luvun sotien ja uusien aseteknologioiden perusteella, että hävittäjät ovat menettäneet merkitystään puolustusaseina. Siinä perustellaan myös mahdollisuus jatkaa nykyisten Hornet-hävittäjien käyttöä, kuten monet maat ovat tehneet vanhemmillekin Horneteille.

Hinta paisuu

Eduskunta myöntämä 9,4 miljardin tilausvaltuus kattaa vain osa hävittäjähankinnan kustannuksista. Sen päälle tulevat ainakin kaksi miljardiluokan päivitystä, investoinnit tukikohtiin ja indeksikorotukset. Lisäksi käyttö- ja ylläpitokustannukset voivat olla konetyypistä riippuen noin 10 miljardista yli 20 miljardiin.

Toteutuessaan hävittäjäkauppa nos-

MIKSI HALLITUS PELKÄÄ KESKUSTELLA HÄVITTÄJISTÄ?

taa sotilasmenojen osuuden valtion budjetista vuosiksi EU-maiden kärkeen.

Hyökkäysaseita

Ratkaisevaksi kriteeriksi hävittäjien valinnassa on asetettu sotilaallinen suorituskyky. Sitä mitataan viidellä kriteerillä, joista yksi on kaukovaikuttaminen eli kyky hyökätä kauas.

Yhdysvallat tarjoaa 50 Super Hornetin mukana 14 elektronisen sodankäynnin erikoiskonetta, Growleria. Se on kehitetty jäljittämään ja sokaisemaan vastustajan ilmatorjuntajärjestelmät. Toimen tarjottu yhdysvaltalaiskone F-35A on häiveominaisuuksista tunnettu hävittäjä, joka on sekin tarkoitettu iskemään kauas vastustajan selustaan ja kehitetty erityisesti tuhoamaan Venäjän tehokasta ilmapuolustusta.

Maanpuolustuskorkeakoulun professori emeritus **Pekka Visuri** kysyykin

Raportissa, haluammeko kytkeytyä Yhdysvaltojen strategisiin intresseihin ja joutua pahimmillaan sen etuvartioksi Venäjää vastaan?

Mihin katosi rauhanpolitiikka?

Vaikka hallituksessa istuvat perinteisesti rauhanpolitiikan ensisijaisuutta korostaneet vasemmistopuolueet, keskusta ja vihreät, militarisoidaan turvallisuuspolitiikka kenraalien johdolla. Eikö Afganistanin sodasta pitäisi ottaa opiksi ja palata rauhanpolitiikan tielle?

Ei ole järkeä on sitoa kymmeniä miljardeja euroja asevarusteluun, kun rahaa tarvitaan ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ympäristöinvestointeihin, koronakriisin hoitoon, julkisten palvelujen rapautumisen pysäyttämiseen ja muun muassa sosiaaliturvan parantamiseen?

JUUSO KOPONEN

MITÄ AFGANISTANIN SODASTA OPITAAN?

En usko, että aseilla voidaan ratkaista yhtään mitään ongelmaa yhtään missään. Sodankäynti ei ole oikea keino konfliktien ratkaisuun, totesi Ydin-lehden päätoimittaja **Arja Alho** lokakuun alun Maanantaiklubin keskustelussa Afganistanin sodan opetuksista.

– Sotilaallisen kriisihallinnan konsepti on tullut mielestäni loppuun katsotuksi. Maailmassa tarvitaan mekanismeja, joilla voidaan hallita konflikteja ja rakentaa turvallista huomista ja yhteistyön maailmaa. Tarvitaan myös keinoja, joilla kriisien epävakautta ja heijastumista naapurialueille voidaan hallita.

Pitkään SDP:n kansanedustajana ja välillä ministerinäkin toimineen Alhon mielestä lähetystöjen evakuointi Afganistanista elokuussa saattoi olla virhe.

– Valtava diplomaattisten keinojen valikoima jätettiin käyttämättä, kun lähetystöt evakuoitiin ensimmäisenä. Esimerkiksi Chilessä, kun **Augusto Pinochet** kaappasi vallan 1973, lähetystöt jatkoivat toimintaansa, millä oli suuri merkitys vaarassa olevien ihmisten kannalta.

Kaikki Afganistanissa ei kuitenkaan mennyt hukkaan, esimerkiksi tyttöjen ja naisten koulutukseen panostaminen, Alho muistutti.

Ketkä hyötyivät sodasta?

Afganistan on nyt rikki revitty maa ja 70 prosenttia afganistanilaisista elää YK:n

Ydin-lehden päätoimittaja Arja Alho ja dosentti Pertti Multanen Maanantaiklubilla.

mukaan köyhyysrajan alapuolella, koston Lähi-idän ja kehitysmaiden tutkija, dosentti **Pertti Multanen**.

– Yhdysvaltojen Afganistanissa käyttämä 300 miljardin dollarin summa valui miehittäjien sinne asettamille johtajille ja suurimpia hyötyjiä olivat amerikkalaiset firmat, jotka laskuttivat niin paljon kuin suinkin ilkesivät. Tavallinen kansa ei näitä rahoja koskaan nähnyt ja köyhyys syveni. Luonnonvaroiltaan Afganistan on kuitenkin rikas maa.

Multasen mielestä on selvää, että kaikki afganistanilaiset eivät tule kos-

kaan hyväksymään äärimmäistä islamin tulkintaa, jota Talibanit toteuttivat edellisellä valtakaudellaan, kun naiset suljettiin neljän seinän sisälle ja tytöt eivät saaneet käydä koulua.

– Nyt Talibanin hallinnon sisällä ei näytä olevan yhtenäistä tulkintaa islamista. Esimerkiksi naisten asema on erilainen eri osissa maata.

JUUSO KOPONEN

Artikkelin laajempi versio on julkaistu Tiedonantaja-lehdessä 10/2021.

HALLITUKSEN ILMASTOTAVOITTEET, ENTÄ TEOT?

KUVA: TOIVO KOIVISTO

Ilmastoisovanhemmat Reijo Rinne ja Juhani Lehto vaatimassa ilmastotekoja.

Hallitus on päättänyt kunnianhimoisiksi mainituista ja mainostetuista ilmastotavoitteista. Niiden mukaan Suomen tulisi olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Tämä tarkoittaa, että hiilidioksidipäästöjen ja niitä syövien hiilinielujen tulisi olla silloin tasapainossa.

Useat ilmastotieteeseen syventyneet tahot ovat kritisoineet hallituksen ohjelmaa. Kenties arvostetuin kriitikko on Suomen Ilmastopaneeli (www.ilmastopaneeli.fi). Kriitikkillä on kaksi pääkohdetta.

Onko aikaa?

Ensiksikin tavoitteen asettaminen vuoteen 2035 on kriitikoiden mielestä liian

löysä. Riippuen siitä, millaiseksi päästöjen määrä ja kehitys aivan lähivuosina muodostuu, asetettu aikataulu voi olla toivottoman pitkä.

Ilmastotieteilijöiden keskuudessa puhutaan hiilirepusta. Tämä tarkoittaa sitä, kuinka paljon hiilidioksidia voidaan ilmaan päästää. Tiukimman (ja pessimistisimmän) skenaarion mukaan meillä on aikaa noin 4 vuotta nykyä, minkä jälkeen hiilirepusta on syöty niin paljon, että loput hiilet on jätettävä reppuun.

Aktivistiliike Elokapina on vaatinut ilmastohätätilan julistamista ja hiilineutraalisuustavoitteen asettamista vuoteen 2025 eli 10 vuotta hallituksen asettamaa tavoitetta tiukemmaksi (www.elokapina.fi).

Toinen pääkritiikki koskee hallituksen ohjelmien epäkonkreettisuutta. Esimerkiksi sähköautot kyllä vähentävät hiilidioksidipäästöjä siksi, että niissä ei käytetä fossiilisia polttoaineita. Sähköautojen akkujen tekeminen vaatii kuitenkin harvinaisia maametalleja kuten litiumia. Näiden kysyntäbuumi aiheuttaa valtaisan kaivosinnostuksen ja sitä myötä ympäristötuhoja.

Luonto ja markkinat

Ilmastokriisin rinnalla muhii samoista perussyistä johtuva vakava luontokato. Liikenteen päästöjen vähennys olisi mahdollista tehdä suosimalla kaasua ja etanolikäyttöisiä autoja. Autoteollisuus kuitenkin panostaa ja on lobannut sähköautoihin siirtymistä, antaahan se teollisuudenalalle mahtavan markkinan.

Yksi järjettömyys koskee turvepeltoja. Samanaikaisesti kun olemassa olevia turvepeltoja pyritään saattamaan nollapäästöisiksi viljelymenetelmin ja metsittämällä, valtiovalta maksaa uutta rai-vaustukea niin, että vuosittain tehdään noin 2 000 hehtaaria uutta turvepeltoa.

Kriittisiä kysymyksiä liittyy myös siihen, kuka maksaa laskut. Esimerkiksi nykyisenkaltaisten energiaverojen korotukset, päästökauppa ja EU:n yhteisiin sähkömarkkinoihin siirtyminen nostavat hintoja tavalla joka kohdistuu nyt raskaimmin pienituloisiin.

Opposition puolelta ei järkevää kritiikkiä ole juuri kuulunut. Ehkä huvittavin looginen kuperkeikka on perussuomalaisen vaatimus siitä, että koska Suomi on pieni maa, täällä ei pitäisi tehdä ilmastotoimia. Pilkotaanpa maapallo noin 6 miljoonan asukkaan pilttuisiin. Missä pilttuussa pitäisi ja kannattaisi ryhtyä ilmastotoimiin? Eikö missään?

REIJO RINNE
dipl.ins.

TOIMINTAA LÄHIMETSÄN PUOLESTA

Luonto-Liiton metsäryhmän Stansvikinkallion luonnon pelastamiseksi järjestetystä tapahtumasta käynnistyi elokuussa Kaadetaan kaava, ei metsää -kampanja. Kaupunginvaltuuston jokaisen kokouksen yhteydessä on järjestetty mielenosoitus kaupungintalon edessä ja muita tapahtumia, kuten "Lopun ajan katselmus" Stansvikin kartanometsän hakkuuta vastaan, metsäretkiä ja keskusteluja valtuutettujen kanssa.

Kampanjan vaatimukset

Kaadetaan kaava, ei metsää -kampanja vaatii Helsinkiä perumaan jo vireillä olevat arvokkaiden luontokohteiden kaava-hankkeet ja lopettamaan metsien päälle kaavoittamisen.

Metsiin rakentamiselle on vaihtoehtoja ja niitä kampanjassa kartoitetaan. Lisäksi kampanja vaatii kaavoitusprosessin muuttamista selkeäksi ja läpinäkyväksi. Vaikuttamiseen on oltava realistiset mahdollisuudet.

... ja ensimmäiset tulokset

Yhdessä muiden asukas- ja ympäristöliikkeiden kanssa kampanja on myös jo vaikuttanut päätöksentekoon. Helsingin uuteen kaupunkistrategiaan saatiin lokakuun alussa kirjaus, jonka mukaan "merkittävimmille viheralueille", kuten Keskuspuistoon, ei enää rakenneta, Vartiolaari säilytetään virkistysalueena ja Stansvikinkallion asemakaavaa tarkastellaan uudelleen.

KUVA: ANNA RAHNÄMÄ

Kaadetaan kaava, ei metsää -mielenosoitus kaupungintalon luona.

Haasteita riittää

Samaan aikaan valtuusto hyväksyi kuitenkin Meri-Rastilan itäisen osan kaavassa rakentamisen Pohjavedenpuistoon ja Ullaksenpuistoon. Kaavat uhkaavat lähiluontoa myös useilla muilla alueilla: Riistavuoren metsä, Kumpulan vaahterametsä, Malminkartanon kartanometsä, Myllypuron Karhunkallio...

Rakentaminen ja väylähankkeet uhkaavat myös useita arvokkaita kulttuuriympäristöjä, kuten Etelä-Satama, Hietalahdenranta, Vallilanlaakso ja osa Kunnikaantammentien vanhoista puista.

Kansallinen kaupunkipuisto

Asukkaiden Helsinki -lista teki ennen kuntavaaleja konkreettisen aloitteen tärkeiden viheralueiden ja kulttuuriympäristöjen säästämiseksi rakentamiselta.

Siinä osoitettiin, että Helsinki voi säästää ainakin tuhat hehtaaria viher- ja virkistysalueita luopumatta asuntorakentamisen tavoitteista. Yleiskaavaan sisältyy nimittäin kaksi kertaa enemmän rakentamisaluetta, kuin asuntotuotannon tavoitteiden toteuttamiseen tarvitaan. Lisäksi toimintalojen rakentamistarve on korona-ajan myötä vähentynyt.

Yleiskaavan toteuttamisohjelma onkin syytä arvioida uudelleen. Lisäksi uuden strategian lupauksia voisi vahvistaa perustamalla kansallinen kaupunkipuisto, joka voisi muodostua Keskuspuiston ja Helsingipuiston ympärille.

MAIJA HAKANEN
Keskuspuistoryhmän aktiivi

<https://www.asukkaidenhelsinki.fi/uutiset/helsingin-tarkeat-viher-ja-virkistys-alueet-seka-kulttuuriymparistot-tulee-saastaa-rakentamiselta/>

KUVA: TOIVO KOIVISTO

Meri-Rastilan "puistojen parantaminen" ja muita kauniita sanoja

Viisi vuotta sitten hyppäsin liikkuvaan junaan. Muutin Vuosaareen, Kallahteen, Pohjavedenpuiston naapuriin. Silloin oli nähtävänä asemakaavaluonnos, Meri-Rastilan uusi asemakaava, joka toteutuessaan merkitsisi ikkunani edessä nyt kohoavan jylhän kallion katoavan ja kahden kolmasosan lähimetsästäni jäävän betonin ja asfaltin alle.

Kaavoituksen perustelujen lukeminen oli turhauttavaa, vie-raannuttavaa. Kysyin, missä nämä ovat oppineet väänteleämään asioita tähän malliin.

Kaavan päätarkoituksena kerrottiin "Meri-Rastilan puistojen parantaminen". Tämä merkitsi noin yhdeksän hehtaarin maa-alan muuttamista puistometsästä eli luonnontilaisen kaltaisesta rannikkometsästä kaupunkirakenteeksi, korkeiksi kerrostaloiksi ja uusiksi autokaduiksi. Kuinka tätä voidaan kutsua "puistojen parantamiseksi"?

"Segregaation ehkäisemiseksi" kutsuttiin sitä, että kun Meri-Rastilan asukasmäärä kaavan mukaan lähes kaksinkertaistuisi (4600 uutta asukasta) ja suuri osa uudisrakentamisesta olisi kovan rahan rakentamista uusille metsiin piirretyille tonteille, rakentamisen jälkeen pienempi osuus merirastilalaisista asuisi kohtuuhintaisessa vuokra-asunnossa kuin ennen sitä. Tämä väitteen mukaan ehkäisisi segregaatiota. Kukaan ei pystynyt kertomaan, mitä ovat ne kohtuuhintaisen vuokra-asumisen aiheuttamat ongelmat, joiden vuoksi tällaista segregaation ehkäisyä tarvitaan.

Segregaation kova ydin on elämismaailmojen eriytyminen asuinalueen ja valtokeskuksen välillä. Segregaatiota ei ehkäise valtokeskuksen sanelu asuinalueelle, että teitä uhkaa nyt niin paha segregoituminen, että – vastustuksestanne huolimatta, sanoitte tai teitte mitä tahansa – lähimetsänne räjäytetään taivaan tuuliin, jotta tilalle saadaan parempia, rikkaampia ja valkoisempia ihmisiä asumaan kuin te. Eihän tällaista "segregaation ehkäisyä" saattanut mitenkään ottaa edes todesta. Ei Vuosaaressa.

Valtuustossa "segregaation ehkäisemisestä" tuli koukku, jonka nielaisivat kaikki poliittiset ryhmät, Vasemmistoliittoa ja loppupelissä myös Perussuomalaisia lukuun ottamatta. Vuosaarelaiset Shawn Huff (vihr) ja Ville Jalovaara (sd) äänestivät ryhmänsä kannan vastaisesti, kaavaa vastaan (kaupunginvaltuusto 6.10.2021).

Kaupunki on käynyt liian suureksi hallittavaksi vain keskustasta käsin, siltä näyttää Vuosaaressa. Valtakeskuksen sanelun ja asuinalueen elämismaailman kohtaamattomuus on ongelma, johon Helsingin kaupunkisuunnittelu ei ole kyennyt vastaamaan – huolimatta asukasosalisuuden ja vuorovaikutuksen lakisääteisydestä kaavoitusasioissa.

HELENA SAARIKOSKI
Kallahti Kallvik ry:n puheenjohtaja
Heka Oy:n talotoimikunnan varapuheenjohtaja

Uuden kaupunkistrategian sopineet pormestari ja apulaispormestarit: Paavo Arhinmäki (vas), Anni Sinnemäki (vihr), Juhana Vartiainen (kok), Nasima Razmyar (sd) ja Daniel Sazonov (kok).

KUVA: HEL.FI

sen tasokorotusta ei kuitenkaan luvata. Vähän helpotusta tuo peruskorjausmenojen jakaminen pidemmälle ajalle.

Koronasta toipumiseen luvataan strategiassa 65 miljoonaa. Se on vain runsas prosentti Helsingin noin 5 miljardin euron budjetista.

Taas tavoitellaan ylijäämiä

Valtuuston tilaa kuvaa se, että ainoa vastaesitys strategiaan oli **Jussi Halla-ahon** koukeroinen ehdotus maahanmuuttajien kotoutumisen "toimimattomista politiikkakeinoista" luopumisesta, jos "kehitystä parempaan ei ole näköpiirissä". Muuta tarjottavaa perussuomalaisillaakaan ei helsinkiläisille ollut.

Vaikka kaupunki on tehnyt jo 20 vuotta jatkuvasti ylijäämää ja tekee sitä tänäkin vuonna, sidotaan käyttöalouden menot strategiassa laskentakavaan, joka edellyttää kustannustason ja palvelutarpeiden kasvua hitaampaa menokehitystä.

Miksi myös vihreät, SDP ja Vasemmistoliitto hyväksyivät tämän menoleikkurin? Miksi ylijäämien kasaaminen on yhä tärkeämpää kuin helsinkiläisten hyvinvointi?

Näillä raameilla ei tehdä strategiassa kaunomaalailtua Helsinkiä, jossa "jokaisen on hyvä rakentaa haluamansa näköistä elämää ja toimivaa arkea".

YRJO HAKANEN

www.hel.fi/fi/maatoksenteko-ja-hallinto/strategia-ja-talous/strategia

ASUKASTOIMINTA VAIKUTTI, MUTTA MENOKURI JYRÄÄ

Iskulauseet "maailman toimivimmasta" kaupungista ovat vaihtuneet "kasvun paikkaan" Helsingin uudessa kaupunkistrategiassa. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiassa on jokaiselle joltain, mutta kokoomusjohtoinen päälinja jatkuu: menoleikkuri varmistaa palvelujen resurssien alimitoittamisen jatkumisen, rakentamisen tahtia pyritään yhä kiihdyttämään, sote-palveluja keskittämään jättikeskuksiin, työllisyyttä tuskin edes mainitaan, asumismenojen nousulle ei panna stoppia...

Positiivisin muutos on hiilineutraalisuuden tavoitteen aikaistaminen vuoteen 2030.

Monet viheralueet yhä uhattuna

Asukas- ja ympäristöliikkeiden toiminta viheralueiden puolesta näkyy strategiassa lupauksena, että Helsingin "arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista". Tämän kirjauksen mukaan Keskuspuiston alueelle ei tule uutta rakentamista, Vartiosaari osoitetaan virkistyskäyttöön, Stansvikinkallion asemakaavaa arvioidaan uudelleen ja monimuotoista luontoa suojellaan aktiivisesti.

Se, missä määrin lupaukset metsä- ja niittyverkostojen vahvistamisesta ja

lähiluonnosta toteutuvat, jää kuitenkin pääosin auki. Strategiassa ei luvata arvioida uudelleen yleiskaavaa, joka merkitsee laajaa rakentamista viheralueille. Kaupunkiluontoa ja rakennettuja kulttuuriympäristöjä säilyttävän kansallisen kaupunkipuiston perustaminen on jätetty auki. Lisäksi jatketaan ns. kumppanuuskaavoitusta, vaikka se on kasvattanut sijoittajien ja rakennusliikkeiden valtaa kaupunkisuunnittelussa.

Miten käy lähipalvelujen?

Vaalien alla monet puolueet puhuivat lähiterveysasemien puolesta. Strategiassa

asetetaan kuitenkin yhä etusijalle palvelujen keskittäminen suuriin terveys- ja hyvinvointikeskuksiin. Ihmisten kohtaamisen sijasta korostetaan digitaalisten sote-palvelujen lisäämistä. Kokoomuksen kädenjälki näkyy myös linjauksena lisätä monituottajamallin eli yksityisten palvelujen käyttöä.

Myönteistä ovat lupaukset terapiatakuusta ensi vuodesta alkaen ja asunottomuuden poistamisesta 2025 mennessä.

Strategian kärkenä ovat varhaiskasvatusta ja koulutusta. Siinä luvataan kehittää kaikkia kouluja ja varhaiskasvatusta sekä korjata korona-ajan oppimis- ja hyvinvointivajetta. Tähän tarvittavaa rahoituk-

Miksi myös vihreät, SDP ja Vasemmistoliitto hyväksyivät menoleikkurin?

"HKL:NYHTIÖITTÄMISPÄÄTÖS KUMOTTAVA LAINVASTAISENA"

Helsingin valtuuston enemmistö ei halunnut kuunnella työntekijöitä eikä selvittää vaihtoehtoja liikennelaitos HKL:n yhtiöittämiselle. Äänin 64–21 tehty yhtiöittämisspäättös on nyt viemässä kaupungin hallinto-oikeuteen. Raitio- ja metrohenkilökunnan ammattiosasto on tehnyt hallinto-oikeuteen valituksen päätöksestä ja vaatii sen kumoamista.

Ammattiosaston puheenjohtaja **Petri Lillqvistin** mukaan päätös sisältää lainvastaisen sopimuksen metron työntekijöiden siirtämisestä perustettavan yhtiön palvelukseen liikenne- ja vuorotuksella, vaikka metron kalusto ja muu infra jää edelleen kaupungin liikelaitokseen.

– Liikenne- ja vuorotukselle on työsuojelun laissa selkeät määritelmät. Luovutuksen kohteena pitää olla toiminnallinen kokonaisuus, joka pysyy luovutuksen jälkeen samana tai samankaltaisena. Tässä tapauksessa tämä ehto ei täyty.

Ammattiliitto JHL antaa valitukselle täyden tukensa, kertoo liiton puheenjohtaja **Päivi Niemi-Laine**.

Yhtiöittämiselle ei perusteita

Päätös yhtiöittämisestä on monella muullakin tavalla kyseenalainen. Sen perustelut vaihtuivat useaan kertaan valmisteluissa ja henkilöstölle kerrottiin yt-neuvotteluissa muuta kuin

päätösesityksessä.

Seudullisen yhteistyön väitettiin edellyttävän yhtiöittämistä, vaikka sitä tehdään nyt ilman HKL:n yhtiöittämistä (Länsimetro ja Raide-Jokeri). Vaihtoehtoja, kuten useamman kunnan liikelaitos, ei edes selvitetty. Ratikkalinjaa harkitsevan Vantaan sanottiin vaativan yhtiöittämistä, vaikka Vantaan kaupungin elimet eivät sitä olleet esittäneet.

Alun perin yhtiöittämistä perusteltiin myös sillä, että HKL voisi osallistua raitioliikenteen kilpailutuksiin. Sitten ilmoitettiin, että HKL ei osallistukaan kilpailutuksiin. Sen sijaan sen toiminta aiotaan pilkkoa useampaan yhtiöön ja siirtää henkilöstö eri yhtiöön kuin kalusto, jotta kilpailutus voidaan toteuttaa (työntekijöiden kustannuksella). Lisäksi metrokalusto jäisi aluksi erilliseen liikelaitokseen, odottamaan automaattimetron koskevan oikeusjutun ratkaisemista.

Kyseenalaisiksi osoittautuivat myös puheet "avoimuudesta", kun päätösesitykseen ei sisällynyt edes julkisuuslain toteuttamista yhtiössä eikä henkilöstön edustusta sen hallitukseen.

Poikkeuksellista oli sekin, että yksittäisten työntekijöiden käynnistämä kampanja – **Päätöspesäkki HKL:n yhtiöittämiselle** – ja ammattiosastot saivat liikkeelle myös ay-liikkeen johdon. Kun valtuusto kokoontui, olivat SAK:n ja JHL:n puheenjohtajat mukana henkilöstön kanssa mie-

Useimmat valtuustoryhmät eivät halunneet edes tavata ammattiliitto JHL:n, ammattiosastojen ja Päätöspesäkki HKL:n yhtiöittämiselle -liikkeen mielenosoittajia.

KUVA: TOIVO KOIVISTO

lenosoituksessa kaupungintalon edessä vastustamassa esitystä, jota kokoomuksen ja vihreiden ohella ajoi SDP:n valtuustoryhmä **Eveliina Heinäluoman** johdolla.

Tuki työntekijöille

SKP:n Helsingin piiri on alusta alkaen vastustanut oikeiston jo vuosia ajamaa yhtiöittämistä, jota mikään laki tai EU-direktiivi ei edellytä. Kunnallisen liikelaitoksen puitteissa raitio- ja metrolin-

nettä on voitu kehittää kokonaisuutena, mikä on hyvä mm. ympäristötavoitteiden, asuinalueiden kehittämisen, asemaverkon ja investointien kannalta.

Yhtiöittäminen ja pilkkominen siirtää päätöksenteon asukkaiden ja paljolti myös valtuutettujen ulottumattomiin ja liikesalaisuuksien verhon taakse, muistuttaa kannanotossaan Asukkaiden Helsinki-verkosto.

– Pahimmillaan HKL:n yhtiöittäminen ja pilkkominen voi johtaa siihen, että HKL ei voi itse osallistua raitioliiken-

teen kilpailuttamiseen, uuden konsernin kannattavimpia osia myydään ulos ja verovarolla rakennettu raitioverkko kalustoineen alistetaan yksityiselle voittontavoittelulle.

– Metro- ja ratikkaliikennettä on kehitettävä julkisena palveluna ja kunnallisen liikelaitoksen toimintana. Helsingin seudun joukkoliikenteen lippujen hintojen korotusten ja vuorojen karsimisen sijasta on otettava suunnaksi maksuton ja tiheä joukkoliikenne, Asukkaiden Helsinki-verkosto esittää.

"MIKSI HELSINKI LEIKKAA AINA?" (NÄYTELMÄSTÄ SOKEA PISTE)

Helsingin koulurahojen leikkaamisesta kertova teatteriesitys Sokea piste kysyy, miksi poliittisia valintoja peitellään ja ne esitetään vaihtoehdottomina.

Susanna Kuparisen ja Jari Hanskan dokumentaarissa teatteriesityksessä *Sokea piste* kysytään "miksi Helsinki leikkaa aina?" Näytelmä ihmettelee mysteeriä, jossa Helsinki päätti keskellä koronapandemiaa ja lasten kasvavaa pahoinvointia leikata kouluilta ja varhaiskasvatuksesta, vaikka kaupunki teki satoja miljoonia ylijäämää.

Vallilan kansallisteatterin näyttämön valokeilat nostavat esiin rahapulassa rapautuvat koulutuksen ja kasvatuksen julkiset palvelut – ja yhä kauemmas niiden todellisuudesta etäännyneiden päättäjien selittelyjen surkeuden ja naurettavuuden.

Karmeinta on se, että näytelmä on tosielämästä ja sokeus lasten ja muiden pienten ihmisten tarpeille on jatkunut myös seuraavaa budjettia tehtäessä.

Pormestarin esitys ei enää julkinen

Osa päättäjistä kieltäytyi Kuparisen ja Hanskan työryhmän näytelmää varten tekemistä haastatteluista. Tänä syksynä budjettineuvotteluista jää vielä vähemmän dokumentteja. Pormestari **Juhana Vartiainen** ei nimittäin julkaissut lainkaan budjettiesitystään – toisin kuin näytelmässä ruodittu **Jan Vapaavuoren** esitys kaupunginhallitukselle vuosi sitten.

Nyt esitys julkaistaan vasta kun kaupunginhallitus on sopinut budjetin. Siis vasta kun valtuuston enemmistö on sitoutunut siihen ja asukkaiden käytännössä mahdotonta vaikuttaa budjettiin. Avoimuudesta mielellään puhuva kau-

pungin johto on näin minimoinut budjetin valmisteluissa julkisen keskustelun: budjettivalmistelun raami, lautakuntien esitykset ja kaupunginhallituksen esitys valtuustolle syntyvät kaikki suljettujen ovien takana, ilman julkista keskustelua tai edes keskustelupöytäkirjoja.

Vastuullista taloudenpitoa?

Jos *Sokealle pisteelle* tehtäisiin jatko-osa tämän syksyn budjettikäsitteystä, rahoitusjohtaja **Tuula Saxholm** voisi saada siinä yhden avainroolin. Hän esitti valtuuston strategiaseminaarissa elokuussa suorastaan matemaattisen kaavan, joka perustelee sen, miksi "Helsinki leikkaa aina".

Rahoitusjohtajan mielestä Helsingin tilinpäätösten ylijäämä ei ole todellinen, koska "se pitää käyttää investointeihin". Tämän mukaan ei olisikaan poliittinen valinta, panostetaanko vaikka Sörnäistentunnelin ja Kruunuvuorensiltojen rakentamiseen satoja miljoonia, vaikka peruspalveluissa on iso rahoitusvaje.

Helsingin taloudenpito lähtee lisäksi siitä, että investoinnit rahoitetaan miltei kokonaan tulo-rahoituksella. Yleensä talouselämässä investoinnit rahoitetaan pääosin pitkäaikaisilla lainoilla, joita maksetaan vähitellen investointien tuotoilla takaisin. Sen sijaan Helsingissä investoinneista rahoitettiin esimerkiksi viime vuonna 85 % suoraan tulo-rahoituksesta ja lähivuosina tämä osuus on tarkoitus nostaa yli 90 prosenttiin.

Kun kaupungin viime vuoden 497 mil-

joonan euron ylijäämästä nousi keväällä kohu, selittivät myös pormestari Vapaavuori ja apulaispormestari **Anni Sinne-mäki**, että mitään ylimääräistä rahaa ei ole, koska "jokainen sentti on mennyt investointeihin". Tilinpäätösten luvut kertovat toista. Kaupungin pankkitileillä makaavat rahavarat ovat kasvaneet kymmenessä vuodessa yli kaksinkertaisiksi ja olivat viime vuoden lopussa 1 320 miljoonaa euroa. Kaikkia ylijäämiä ei ole siis käytetty myöskään investointeihin.

Rahasta ei ole kiinni

Budjetin "toimintamenojen tulee kasvaa verorahoitusta hitaammin" on Saxholmin mukaan kaupungin taloudenhoidon linja. Siksi tarvitaan tiukka menoraami ja menojen kasvua leikkaava tuottavuustavoite. Käytännössä se tarkoittaa, että menojen mitoitus ei perustu palvelujen ja resurssien tarpeisiin – eikä myöskään käytössä oleviin varoihin kuin osittain.

Samalla tällainen menokehyks sivuuttaa monet tulot kokonaan. Verojen lisäksi Helsinki saa merkittäviä tuloja Helenin ja muiden omistamiensa yhtiöiden tuotoista, maanmyynnistä, tonttivuokrista, valtionosuuksista ja myöntämiensä lainojen korkotuotoista. Lainasaataviakin kaupungilla on tilinpäätöksen mukaan 1 895 miljoonaa, mikä on kaksi kertaa enemmän kuin velkoja (992 miljoonaa).

Helsinki on kerännyt vuoden 2001 jälkeen joka vuosi ylijäämää ja sitä aiotaan tehdä ensi vuoden budjetilla taas lisää. Samaan aikaan esimerkiksi päiväkodeissa, kouluissa, terveydenhuollossa ja vanhushuollossa on yhä pahempi henkilöstövaje, jota ei poisteta ilman tuntuvaa lisärahoitusta palkkojen ja työolojen parantamiseen.

Toivo isommin, kehottaa Susanna Kuparisen pieni tytär näytelmässä. Helsingissä valtuutettujen ei välttämättä tarvitse edes toivoa jostain muualta lisää rahaa – jo se riittäisi, että he ohjaavat ylijäämien sijasta lisää rahaa lasten ja muiden helsinkiläisten hyvinvointiin.

KUVA: MITRO HÄRKÖNEN

★ Stadin asukastalojen puolesta

Helsingin kaupungin ylläpitämien asukastalojen ilta- ja viikonlopputoiminnan kehittämiseksi tarvitaan lisää resursseja. Stadin asukastalojen puolesta toimiva verkosto teki asiasta aloitteen kaupungin osallistuvan budjetoinnin OmaStadi-äänestykseen,

Jotta aukioloaikojen laajeneminen ei jää sattumanvaraiseksi ja jotta asukastalojen yhteisöllinen sosiaalityö tavoittaa useampia, tarvitaan sosiaaliohjaajaa päivätoiminnan lisäksi iltaisin ja viikonloppuisin. Samalla asukastalo voi toimia alueellisten verkostojen, osallistuvan demokratian ja matalan kynnyksen sosiaalityön tukipisteenä, kirjoittaa **Outi Mononen** verkoston aloitteessa.

★ Pitkäaikaistyöttömyys kaksinkertaistunut

Koronakriisi on lisännyt rajusti pitkäaikaistyöttömyyttä. Helsingissä pitkäaikaistyöttömien määrä on kaksinkertaistunut korona-aikaa edeltäneestä ajasta.

Työ- ja elinkeinoministeriön tilastojen mukaan pitkäaikaistyöttömiä oli tämän syksyn alkaessa yli 21 000. Se on 10 600 enemmän kuin ennen koronapandemian alkua.

Kokonaisuutena työttömyys on tämän vuoden aikana hieman vähentynyt, mutta työttömyysaste oli syyskuun alkaessa yhä noin 13 %. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on kuitenkin jatkunut. Nousu vuoden takaisesta on 63 %.

★ Päiväkotien opettajapula

Pätevistä varhaiskasvatuksen opettajista on huutava pula Helsingissä. Kaupungin päiväkodeista puuttui syksyn alkaessa noin 750 varhaiskasvatuksen opettajaa ja 460 lastenhoitajaa. Kolmasosa varhaiskasvatuksen opettajien tehtävistä oli hoitamatta tai niitä hoiti henkilö, jolla ei ole tarvittavaa koulutusta.

Varhaiskasvatuksen opettajien ammattijärjestö korostaa, että pelkkä koulutuspaikkojen lisääminen ei riitä. Tarvitaan paremmat palkat ja työolot, pienemmät ryhmät ja riittävästi sijaisia.

Liian vähän työntekijöitä ja liian pienet palkat ovat ongelma myös useimmissa muissa kaupungin palveluissa. Pitkään jatkunut palvelujen alibudjetoiminen on johtanut huonoon kehään, jossa työntekijät väsyvät, vaihtavat alaa ja uusia tekijöitä on yhä useammin vaikea saada.

Sokeus lasten ja muiden pienten ihmisten tarpeille on jatkunut myös seuraavaa budjettia tehtäessä.

Opiskelijoiden asema liikkeessämme

Opiskelijat ovat enimmäkseen yhteiskunnallisista asioista kiinnostuneita. Tästä huolimatta monet heistä eivät koe ymmärtävänsä politiikkaa. Yhden asian he kuitenkin ymmärtävät: he eivät koe, että heillä on puoluetta tai rintamaa, jota he kannattavat.

Porvarilliset puolueet voivat vedota heidän arvoihinsa, mutta puhe ilman tekoja ei merkitse mitään. Tämä luo kommunisteille arvokkaan mahdollisuuden olla vaihtoehto opiskelijoille (ja kaikille), jotka kokevat porvaripuolueet ja -demokratian tehottomana edistämään heidän olojensa. Toisaalta kuten opiskelijat tarvitsevat kommunisteja, kommunistit tarvitsevat opiskelijoita riveihinsä.

Opiskelijat saavat opintojensa aikana tärkeitä kykyjä kaikilla tieteen aloilla, joita tarvitaan työväenliikkeessä ja poliittisessa taistelussa. He oppivat kriittistä ajattelua, järjestelmällistä työskentelyä ja saavat hyödyllistä perspektiiviä maailmaan. Tämän lisäksi opiskelijat laajalti edustavat sitä ikäluokkaa, joka tulee perimään tämän maan ja sen tulevaisuuden.

Kommunistisen puolueen on kiinnitettävä huomiota opiskelijoiden olojen parantamiseksi kampanjoimalla esimerkiksi parempien ja edullisten opiskelija-asuntojen puolesta, koulutuksen ja tutkimustyön rahoituksen lisäämiseksi sekä maahanmuuttajien opiskelumahdollisuuksien puolesta. Etenkin rahoituksen kannalta edelliset hallitukset ovat olleet kehoja opiskelijoille.

On pyrittävä organisoimaan opiskelijoita ja vahvistamaan heidän kykyään taistella omien etujensa puolesta. Tarvitaan myös opiskelijajärjestö tai verkosto, joissa paneudutaan teorian oppimiseen, soveltamiseen ja kehittämiseen, sekä näin edistämään poliittista, ideologista ja kulttuurilista kamppailua. Puolue ei siis yksistään johda ja tee, vaan se kannustaa osallistumiseen ja mahdollistaa tekemistä.

Opiskelijajärjestön tai verkoston tulisi ottaa kantaa ajankohtaisiin tapahtumiin, olla mukana kansalaistoiminnassa ja tehdä esimerkiksi oma verkkojulkaisu tai lehti. Ehkä tämä voisi nyt aluksi tapahtua yhteistoiminnassa Kommunistinuorten kanssa.

Opiskelijoita tulisi konsultoida, kun puolue tekee päätöksiä, erityisesti silloin kun ne koskevat opiskelijoita, sillä opiskelijat ovat usein tietoisempia heitä koskevista asioista kuin puoluejärjestöt.

Lyhyesti siis: Opiskelijoihin on kiinnitettävä enemmän huomiota ja opiskelijatoimintaa työväenliikkeessä on kehitettävä!

RASMUS KIVIMÄKI

Fysikaalisten tieteiden opiskelija Helsingin yliopistossa

Tietoa Kommunistinuorten toiminnasta
www.kommunistinuoret.fi

**Aatosta jaloa
- marraskuun valoa**

**Stadin Työväenkirjallisuuspäivät
26.-27.11.2021**

www.tyovaenkirjastonystavat.fi

KUVA: TOIVO KOIVISTO

LÄHITERVEYSASEMAT TAAS UHATTUNA

Helsingissä valmistellaan taas lähiterveysasemien vähentämistä. Valtuuston lokakuussa hyväksymän kaupunkistrategian mukaan sosiaali- ja terveystalouden keskittäminen Kalasataman kaltaisiin jättikeskuksiin jatkuu.

Kuntavaaleissa monet puolueet lupasivat puolustaa lähiterveysasemia, mutta heti vaalien jälkeen valtuusto päätti yksimielisesti perustaa Kamppiin terveys- ja hyvinvointikeskuksen, jonka valmistuessa lopetetaan lähiterveysasemia – tietävästi Laakso, Töölö ja Viiskulma.

Markkinoita terveystaloudelle

Keskittämishankkeita on muuallakin. Esimerkiksi Malmin keskustan kehittämishankkeisiin liittyy koillisen alueen terveysasemien, neuvoloiden ja sosiaali-

liasemien keskittäminen Malmille. Uhattuna ovat ainakin Pihlajiston, Puustolan ja Suutarilan terveysasemat. Kontulan terveysasema on supistumassa, kun ostarin aluetta uudistetaan.

Kannelmässä kaupungin oma terveysasema jo lopetti kokoomuksen ja vihreiden ajamalla päätöksellä. Palvelut siirtyivät lokakuun alussa Terveystalolle, joka sai näin asiakkaita ja vuokratmaksajan kauppakeskus Kaaren luona jo aiemmin toimineelle asemalleen.

Asukkaat sivuutettu valmistelussa

Sote-uudistuksessa Helsinki säilytti ai-noana kuntana oikeuden itse järjestää palvelut, mutta rahoituksen leikkaaminen ja ministeriön tiukka ohjaus koskivat myös Helsinkiä. Siksi on hälyttävää,

että kaupunkistrategiassa ei ole mitään konkreettista lähiterveysasemien, neuvoloiden ja muiden sote-lähipalvelujen turvaamisesta, varoittaa SKP:n Helsingin piirikomitea kannanotossaan.

Virkamiehet aloittivat jo helmikuussa valmistelut siitä, miten sote-uudistusta Helsingissä toteutetaan. Valtuusto asetti vasta syksyllä sote-uudistusjaoston – mutta ei määritellyt sille mitään tavoitteita. Asukkaat on valmistelussa sivuutettu kokonaan.

Strategia ja menoraami korjattava

Kokoomuslainen apulaiskaupunginjohtaja **Laura Rätty** esitti aikoinaan – ennen kuin siirtyi yksityiseen terveystalouteen – Helsingin noin 20 terveysaseman keskittämistä 5 – 6 jättikeskukseen. Näyttää siltä, että keskittämislinja jatkuu nykyisen kokoomuslaisen apulaispormestari **Daniel Sazonovin** johdolla – vain pehmenettynä niin, että jätetään kaupungin laiduille muutamia sivutoimipisteitä.

SKP:n Helsingin piirikomitea vaatii kaupunginvaltuustoa korjaamaan kaupunkistrategiaa ja kirjaamaan selkeästi, että lähiterveysasemia ei vähennetä eikä ulkoisteta, vaan kaupungin terveysasemien toimintaa parannetaan.

Samalla on hylättävä strategiaan sisältyvä menoleikkuri, joka rajoittaa määrärahojen lisäykset kustannusten ja palvelutarpeiden kasvua pienemmäksi. Myös valtion sote-rahoitukseen pitää saada leikkausten sijaan tasokorotus koronakriisin pahentaman hoito- ja hoivavajeen helpottamiseksi, piirikomitea esittää.

ELÄKERAHASTOT JO 240 MILJARDIA

On ihan älytöntä, suorastaan valheellista puhua eläkevarojen uhaavasta loppumisesta, kun työeläkerahastot ovat paisuneet 2000-luvulla keskimäärin 8 miljardia euroa vuodessa, sanoo SKP:n eläkeryhmän jäsen **Hannele Salava**.

– Miksi kerätään valtavat rahastot, jos edes niiden tuottoja ei voi käyttää pienten eläkkeiden nostamiseen, kysyy lastentarhanopettajan tehtävistä eläköitynyt Salava.

Valtaosa Suomen 1,5 miljoonasta eläkeläisestä on pienituloisia. Lisäksi useimmat heistä köyhtyvät vanhetessaan, kun

eläkkeet jäävät ns. taitetun indeksin takia jälkeen palkkakehityksestä ja toisaalta terveys- ja hoivakulut kasvavat. Köyhyysrajan alapuolella elää joka viides yli 75-vuotias. Heistä suurin osa on naisia.

Nuorempia ikäluokkia uhkaa taitetun indeksin ohella jo elinaikakerroin, joka pienentää esimerkiksi vuonna 1957 syntyneiden vanhuuseläkkeitä noin 4,3 prosentilla. Köyhyysriski on suuri etenkin pätkätöyläisillä, alustataloudessa työskentelevillä ja itsensä työllistäjillä.

Tasokorotus pieniin eläkkeisiin

Koskelassa asuva Hannele Salava oli mukana eläkeryhmässä, jonka aloitteesta SKP:lle tehtiin tänä syksynä uusi eläkepoliittinen ohjelma. Siinä vaaditaan mm:

- ★ Välittömästi 200 euron korotus kansaneläkkeisiin ja takuueläkkeisiin.
- ★ Alun perin käytetyn ansiotasoindeksin palauttaminen eläkeindeksiksi (taitetun indeksin tilalle).
- ★ Hallituksen ja eduskunnan on luotava eläkeläisköyhyyden torjuntaohjelma, jonka lähtökohdaksi on 1 200 euron perusturvan verottomana kuukaudessa niille, jotka eivät muuten tuohon summaan yllä.
- ★ Ylisuurten eläkkeiden rajoittamiseksi on säädettävä oikeudenmukainen eläkekatto.
- ★ Nykymuotoisesta elinaikakerroimesta on luovuttava. Eläkeiän nostamisen sijaan on keskityttävä työttömyyden torjuntaan.

Eläkerahastojen korkotuotot käyttöön

Suomen eläkerahastot ovat kasvaneet 36 miljardista eurosta vuonna 1995 yli 240 miljardiin. Niiden reaaliarvo on ollut keskimäärin yli 5 prosenttia, viime vuosina selvästi enemmänkin.

SKP vaatii paisuneiden eläkerahastojen korkotuottojen käyttämistä etenkin pienten eläkkeiden korottamiseen, kertoo Salava.

KUVA: TOIVO KOIVISTO

Hannele Salava eläkeläisten aluejärjestön syysretkellä.

SKP UUDISTAA OHJELMAANSA

KUVA: TOIVO KOIVISTO

Suomalaiset kommunistit ovat uudistamassa puolueensa tärkeintä asiakirjaa, SKP:n ohjelmaa. Tarve uudistamiseen tai ainakin päivittämiseen on noussut 2000-luvun yhteiskunnallisista muutoksista sekä työväen- ja kansalaisliikkeiden kokemuksista.

Keskustelua asiasta on käyty jo pidempään, mutta tänä syksynä se on saanut vauhtia sarjasta seminaareja ja verkkokeskusteluja. Niihin on kutsuttu SKP:n jäsenten lisäksi eri alojen vasemmistolaisia tutkijoita sekä ay- ja kansalaisliikkeiden

aktiiveja.

Ympäristökriisiä, militarismia ja maailman tulevaisuutta tarkastelleella seminaarilla Jyväskylästä alkanut sarja jatkui lokakuussa Helsingissä seminaarilla Kapitalismi Suomessa 2020-luvulla. Keskustelua Helsingissä avasivat talouden ja sosiaalipolitiikan tutkija **Pertti Honkanen**, hyvinvointivaltiota ja ay-liikettä tutkinut **Päivi Uljas** ja Euroopan radikaaleja vasemmistopuolueita tutkinut **Andreas Fagerholm**.

Keskustelut jatkuvat seminaareilla

työelämästä ja luokkaeroista, ay- ja kansalaisliikkeistä, puolueen roolista sekä sosialismista 2000-luvulla. Näkökulmia saadaan myös kansainvälisistä keskusteluista ja kokemuksista.

Toisenlainen ohjelma

Puolueohjelma ei ole kommunisteille vain yleisten ihanteiden ja tavoitteiden julistus, kuten useimmille muille puolueille.

– Ohjelman avulla muodostamme strategiaa ja hahmotamme tekijöitä, joilla voidaan aikaansaada poliittinen käänne yhteiskunnassa. Sitä varten on tehtävä yhteistä analyysiä ja asetettava pidemmän aikavälin tavoitteita, totesi päätoimittaja **Petra Packalén** Tiedonantaja-lehdessä.

Mikä on sitten se suurin yhteiskunnallinen muutos, jota kommunistit ehdottavat? Mikä erottaa meidät kaikista nykyisistä rekisteröidyistä puolueista, hän kysyi.

– No tietysti se, että me emme ajattele ihmiskunnan ja ympäristön selviytävän nykyjärjestelmän puitteissa.

Puoluekokous kesäkuussa

SKP:n nykyinen ohjelma hyväksyttiin vuonna 2007. Ensi vuoden puolella on tulossa jäsenten käsittelyyn luonnos uudistetuksi ohjelmaksi. Siitä on tarkoitus päättää kesäkuussa Kotkan Karhulassa 11.-12. kesäkuuta pidettävässä edustajakokouksessa.

Kokoukseen valmistellaan myös puolueen sääntöjen uudistamista, ajankohdaisia poliittisia asiakirjoja ja jäsenjärjestöjen aloitteita. Lisäksi kokous valitsee SKP:n johtolimet.

Jokainen puolueosasto voi valita kokoukseen yhden edustajan alkavaa 20 jäsentä kohti. Lisäksi piirijärjestöt saavat kukin yhden edustajan. Ratkaiseva päätösvalta on siis perustasolla.

OTA YHTEYTTÄ, LIITY SKP:HEN

Eliitti ei omista politiikkaa. Eikä vaikuttaminen tapahdu vain kabineteissa, eduskunnassa ja markkinoilla. Tule mukaan Suomen kommunistisen puolueen toimintaan. Se on kannanotto ihmisen ja luonnon puolesta, riistoa, syrjintää ja sotaa vastaan.

SKP:n Helsingin

kaupungin piirijärjestö

Viljatie 4 B 3.krs, 00700 Helsinki (lähellä Malmin asemaa).

P. (09) 7743 8140.

helsinginpiiri@skp.fi

www.skphelsinki.fi

Puheenjohtaja Yrjö Hakanen yrjo.hakanen@skp.fi, varapuheenjohtaja Katja Wallin wallkatija@gmail.com, piirisihteeri Reijo Rinne reijo.rinne@pp.inet.fi

SKP:n Etelä-Helsingin osasto

Timo Pelto, p. 044 528 0550, timppa.ejp@gmail.com

SKP:n Etu-Sörkän osasto

Heikki Ketoharju, heikki.ketoharju@gmail.com

SKP:n Itä-Helsingin osasto

Juhani Lilja, p. 0400 722706, jussi.lilja@iki.fi

SKP:n Koillis-Helsingin osasto

Jorma Heinonen, p. 0449762160, helsinginpiiri@skp.fi

SKP:n Käpylän ja

Kumpulan osasto

Hannele Salava, p. 0505765567, hannelasalava@elisanet.fi

SKP:n Maunula-Pakilan osasto

Maija Hakanen, p. 050 5704368, maija.hakanen@kolumbus.fi

SKP:n Pitäjämäen osasto

Heikki S. Vuorinen, p. 0504347980, heikki.vuorinen@helsinki.fi

Kommunistinuoret

Kommunistinuorten toiminta on matalan kynnyksen vaikuttamista monin eri keinoin. Jos olet kiinnostunut, ota yhteyttä kommunistinuoret@gmail.com ja www.kommunistinuoret.fi.

VETOOMUS ASUNNOTTOMIEN YÖSSÄ

Yhdistyneiden Kansakuntien julistamaa köyhyyden ja syrjäytymisen vastaista päivää vietetään Asunnottomien yön tapahtumilla. Suomen noin 4 500 asunnot-

tomasta suurin osa yrittää selviytyä Helsingissä ja heistä yhä useampi on nuori.

Asunnottomien palveluja on viime vuosina jossain määrin lisätty ja Helsingin

uuden kaupunkistrategian tavoitteena on asunnottomuuden poistaminen. Käytännössä kuitenkin jopa asunnottomien oikeuksia puolustavalla järjestöllä VVA:lla on ollut vaikeuksia saada tiloja matalan kynnyksen palveluille ja korona-aikana suljettiin monia julkisia tiloja.

Asunnottomuutta aiheuttavat monet tekijät. Edullisia vuokra-asuntoja on liian vähän, sijoittajat ja rakennusliikkeet hakevat asunnoista kovia tuottoja, Suomessa ei ole vuokrasääntelyä ja toimeentulon perusturvan on riittämätön.

Vuokra-asuntoja, vuokrasääntely ja perusturva

Suomen kommunistisen puolueen Helsingin piirikomitea osallistuu Asunnottomien yön tapahtumiin ja vaatii arä säänneltyjen tavallisten vuokra-asuntojen osuuden korottamista Helsingin kau-

pungin asunto-ohjelmassa nykyisestä alle viidenneksestä 40 prosenttiin.

On ehkäistävä ihmisten joutumista kiertäeseen, jossa ei saa töitä ilman asuntoa eikä toisaalta asuntoa ilman työpaikkaa. Asunnottomille pitää tehdä helpommaksi saada oma koti kaupungin vuokra-asunnoista ja työllistyä kaupungin tehtäviin, palkkatukityöhön tai päästä kuntouttavaan työtoimintaan. Satoja miljoonien ylijäämää tänäkin vuonna tekevällä Helsingin kaupungilla on tähän rahaa.

Sanna Marinin hallitusta vaadimme valmistelemaan esityksen vuokrasääntelystä, jonka tulee koskea ainakin pääkaupunkiseutua ja muita kasvukeskuksia. Lisäksi on parannettava perusturvaa nostamalla pienten palkkojen, eläkkeiden, toimeentulotuen, työmarkkinatuen, opintorahan ja sairauspäivärahojen tasoa. On myös vähennettävä turhaa byrokratiaa Kelan hakemusten käsittelyssä.

SKP:N HELSINGIN PIIRIKOMITEA

17.10.2021

ASUKKAIDEN HELSINKI -VERKOSTO

Kuntavaaleihin muodostettu Asukkaiden Helsinki -yhteislistä jatkaa toimintaa puolueisiin sitoutumattomana verkostona. Uudelle kaupunginvaltuustolle jätettiin sen aloittaessa kautensa kuntalaisaloite, jonka **Olli Salin** ja yhteislistalla olivat koonneet lähipalvelujen turvaamiseksi.

Muutkin Asukkaiden Helsinki -listan vaaleihin tuomat aloitteet ovat edelleen ajankohtaisia. Ne koskevat mm. tärkeiden viheralueiden ja kulttuuriympäristöjen säästämistä rakentamiselta, asunto-

politiikan uutta suuntaa, lähidemokrati-aa, tasa-arvoista Helsinkiä, työllisyyttä ja kaupungin ylijäämien käyttöä.

Asukkaiden Helsinki -yhteislistalla saanut vaaleissa yhdessä alun perin listalla mukana olleen Ympäristöliike Helsinki -ryhmän kanssa (yhteensä 4 472 ääntä) reippaasti edustuksen valtuustoon, mutta Ympäristöliike-ryhmän vetäjät ilmoittivat yllättäen juuri ennen kuin ehdokaslistat piti jättää, lähtevänsä erilliselle listalle. Valtuuston ulkopuo-

lulle jäivät myös Feministinen puolue ja Eläinoikeuspuolue. – Eikö voimat kannattaisi ensi kerralla yhdistää?

Kutsu mukaan verkostoon

Asukkaiden Helsinki -verkosto aikoo seurata kaupungin päätöksentekoa ja toimintaa. Samalla se pyrkii vaikuttamaan päätöksiin niin omilla aloitteilla

kuin yhteistoiminnalla mm. erilaisissa kansalaisliikkeissä ja kaupungin työntekijöiden kanssa.

Jos olet kiinnostunut, voit osallistua verkoston avoimiin kokouksiin, kaupungin eri toimialoja seuraaviin ryhmiin tai ottaa yhteyttä verkostoon: asukkaiden.helsinki@gmail.com.

Lisätietoja www.asukkaidenhelsinki.fi.

EESPÄIN!

EESPÄIN 1/2021

Julkaisija SKP:n Helsingin kaupungin piirijärjestö ry. Päätoimittaja Emmi Tuomi. Toimittaja Yrjö Hakanen. Kuvat Toivo Koivisto, Anna Rahnama, Maija Hakanen, Yrjö Hakanen. Taitto Outi Mentula. Painatus TA-Tieto Oy Helsinki.

JO 20 VUOTTA KESKUSTELUA JA KULTTUURIA MAANANTAIKLUBILLA

Kriittisen keskustelun ja kulttuurin kohtaamispaikaksi perustettu Maanantaiklubi sai lokakuussa 2001 dramaattisen "lentävän lähdön". Ensimmäisen tilaisuuden aiheeksi oli valittu 11/9 terroriiskujen jälkeen "Koston kierre, voidaan-ko se pysäyttää?". Sitten juuri klubia edeltäneenä päivänä USA ja Britannia hyökkäsivät Afganistaniin. Monet saapuivat Maanantaiklubille suoraan sodanvastaisesta mielenosoituksesta.

Nyt 20 vuotta myöhemmin Maanantaiklubilla kysyttiin, mitä Afganistanin sodasta opitaan. Keskustelua avasivat tälläkin kertaa asiantuntevat puheen-voorit eri näkökulmista – päätoimittaja **Arja Alho** ja tutkija **Pertti Multanen**. Eikä ravintola Oivan salin täyttäneet yleisö ollut vain seuraaja vaan aktiivinen keskustelija. Mainion illan huipensi laulaja-lauluntekijä **Mikko Perkoila**.

Ainutlaatuinen foorumi

Maanantaiklubi on jatkunut jo 20 vuotta keskeytyksettä kuukauden ensimmäisenä maanantai-iltoina. Vain kesällä on pidetty taukoa. Koronarajoitusten alkaessa jouduttiin pari tilaisuutta perumaan, mutta sitten niitä alettiin tehdä yhteistyössä Lahiradion kanssa verkkoon. Nyt **Maria Malmströmin** ja **Yrjö Hakasen** vetämä kaikille avoin keskustelu- ja kulttuuritilaisuus sarja jatkuu taas ravintola Oivassa ja sitä voi seurata myös verkossa.

Yli 200 tilaisuudessa on keskusteltu sodan ja rauhan lisäksi niin työelämästä ja työttömyydestä, rikkaudesta ja köyhyydestä, globalisaatiosta ja isänmaallisuudesta, imperialismista ja sosialismista, Snellmanista ja Marxista, Venäjältä ja Yhdysvalloista, kirjallisuudesta ja teatterista kuin euroviisuista ja olympialaisista.

Kiinnostavia keskustelijoita

Keskusteluja Maanantaiklubilla ovat avanneet mm. professori **Risto Alapuro** ja projektipäällikkö **Aysu Shakir**, EVA:n johtaja **Risto E.J. Penttilä** ja Rauhanpuolustajien puheenjohtaja **Markku Kangaspuro**, Agit Propin **Pekka Aarnio** ja toimittaja **Miska Rantanen**, kirjailijat **Hannu Salama**, **Arto Salminen** ja **Jani Saxell**, Greenpeacen **Kaisa Kosonen** ja Metsäteollisuuden päällikkö **Ahti Fagerblom**, toimittaja **Hannu Taanila**, MEP **Esko Seppänen**, toimittaja **Taina West**, kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Jan Vapaavuori**, Tehyn asiamies **Maija**

Wilskman, sosiaalipäivityksen päällikkö **Olli Salin**, professori **Teivo Teivainen**, olympiapyöräilijä **Tea Vikstedt**, valtuutettu **Paavo Arhinmäki**, ohjaaja **Saara Cantell**, näyttelijä **Anneli Sauli**, toimittaja **Unto Hämäläinen**, kirjailija **Sirpa Kähkönen**, näyttelijä **Kristiina Halkola**, taidemuseon johtaja **Janne Gallen-Kallela-Sirén**, elokuvaohjaaja **Peter von Bagh**, tutkija **Antti Ronkainen**, Occypy-aktivisti **Marissa Varmavuori**, romani-taiteilijoiden verkoston **Kyösti Roth**, Kai-vosteellisuuden johtaja **Pekka Suomela** ja Luonnonsuojeluliiton **Ilpo Kuronen**, ohjaajat **Lauri Maijala** ja **Pekka Milonoff**, professori **Heikki Hiilamo**, Tove Jansson -elämäkerran kirjoittaja **Tuula Karjalainen**, suurlähettiläs **Heikki Talvitie**, tutkija **Syösy Räsänen**, ETLA:n tutkimusjohtaja **Markku Kotilainen** ja PT:n erikoistutkija **Pekka Sauramo**, Sostin pääekonomisti **Jussi Ahokas**, Työttömi- en keskusjärjestön **Jukka Haapakoski**, PAMin järjestöjohtaja **Niina Koivun-emi**, kirjailija **Marja-Leena Mikkola**, tutkija **Emilia Palonen**, rap-artisti **Mercedes Bentso**, toimittaja **Ruben Stiller**, turva- paikanhakija **Mohammad Javid**, pappi **Kai Sadinmaa**, historian tutkijat **Seppo Aalto** ja **Ulla-Maija Peltonen**, SKP:n puheenjohtaja **JP Väisänen**, euroviisufani **Ismo Puljujärvi**, Siprin erikoistutkija **Tarja Cronberg**, pääluottamusmies **Ilpo Haaja**, Lastensuojelun keskusliiton **Hanna Heinonen**, BIOS-tutkija **Tero Toivanen**, *Kenen kaupunki?* -pamfletin toimittaja **Juhana Heikonen**, KokoTeatterin johtaja **Anna Veijalainen** ja ohjaaja-kirjailija **Raija-Sinikka Rantala**.

Folkista räppiin

Muutaman sadan taiteilijavieraan listalta löytyvät esimerkiksi **Liisa Tavi**, **Janus Hanski**, **Pekka Tegelman**, **Kari Peitsamo**, **Sibone Oroza**, **Otsharovanie Rossii**, **Tonos**, **Monna Kamu** & **Kaj Chydenius**, **Hilja Grönfors**, **Steen1**, **Tumppi Varonen**, **Ritva Sorvali** & **Minja Koski** & **Kaj Chydenius**, **Valteri Bruun** & **Elmeri Vehkala**, **Petteri Sariola**, **Aladin Abbas**, **Kanerva**, **Niemi**, **Pelimannet**, **Meri-Sofia Lakopoulos**, **Iida Umpikuja**, **Teatteri Ab Totuuden Torvi Oy**, **Merikukka Kiviharju**, **Tero Toivanen**, **Oona Airola** & **Laura Airola**, **Maria Aleksandra**, **Olli Ikonen**, **Nikolai Blad**, **Mc Kajo**, **Harri Saksala&Yrjänä Sauros** ja **Aki Hauru**.

maanantaiklubi.blogspot.com
Ravintola Oiva, Porthaninkatu 5, Kallio

TILAA TIEDONANTAJA!

Systeemi on rikki ja se vaatii vaihdoksen!
Tiedonantaja toimii kansasi työvään, sorrettujen, rauhan ja ympäristön puolesta, marxilaisuutta unohtamatta!

38 EUR / 3 KK

100 EUR / 12 KK

Tilaukset www.tiedonantaja.fi

tilaa puh: (09) 774 3810

sähköposti: toimisto@tiedonantaja.fi

240 sivua.
Hinta 20 euroa
ISBN 978-952-68705-7-1
Julkaisija DSL.
Tilaukset dsl@desili.fi

Rosa Luxemburg (1871-1919) oli kansainvälisesti tunnettu ja myös kiistelty persoonallisuus työväänliikkeessä.

Hän puhui, kirjoitti ja agittoi rohkeasti sosialismin, rauhan ja naisten oikeuksien puolesta – ja murhattiin aatteidensa takia.

Uusi painos **Mirjam Vire-Tuomisen** kirjasta **Kuka oli Rosa Luxemburg?**

Esipuheen on tämän päivän näkökulmasta kirjoittanut **Camilla Kantola**.